

Pasen

Het was nacht, zo staat in het evangelie. Nacht. Duisternis. Duisternis na Christus' kruisiging; duisternis in Oekraïne; duisternis voor de Oeigoeren in China; duisternis in Jemen; duisternis op helaas zoveel plaatsen. Duisternis met als enige licht het vuur van de ontploffende bommen. Duisternis van een onpeilbare diepte in de harten van de daders. Onbegrijpelijke duisternis. Duisternis ook voor de slachtoffers en hun nabestaanden. Maar dat is een begrijpelijke duisternis. En misschien ook duisternis in ónze harten, omdat het lijden in de wereld, en misschien ook in onze eigen omgeving, ons soms teveel wordt. Is er dan geen hoop?

Er was ook duisternis in de harten van Jezus' leerlingen. Hun geliefde meester was ter dood gebracht. En daarmee leken ook zijn idealen van een Koninkrijk van God, van een menselijkere samenleving, mee te zijn vermoord. Er leek geen lichtpunt meer.

In een dergelijke stemming zal ook Maria Magdalena geweest zijn toen ze die nacht naar het graf ging. Waarom ging ze eigenlijk? Johannes zegt dat er niet bij. Maar ze hield teveel van Jezus om Hem zomaar los te laten. ook al was Hij dan dood. Ze móest zijn graf gewoon bezoeken, zoals iedereen kaarsjes en bloemen neerlegt op de plek van een moordaanslag.

En dan is er ineens iets onverwachts. De steen voor het graf is weggerold. Meer staat er niet. Maria kan geen idee hebben wat er met Jezus gebeurd zou kunnen zijn. Ze ziet alleen dat Hij niet meer in zijn graf ligt. Dat doet haar vermoeden dat er iets bijzonders aan de hand is en dat is voor haar voldoende om anderen te waarschuwen. Hier zijn dat Petrus en de andere, door Jezus beminde, leerling.

Petrus en de andere leerling spoeden zich naar het graf. Petrus ging als eerste het graf binnen, maar van de andere leerling wordt gezegd dat hij tot geloof komt! Hij zag en kwam tot geloof! Wat voor geloof? Want er staat onmiddellijk bij dat ze de schriften, waarin staat dat Hij uit de doden moest opstaan, nog niet begrepen hadden. Dat wil zeggen: hun geloof is misschien in aanleg al wel aanwezig, maar moet nog verder ontwikkeld worden. Ten slotte hadden ze de Opgestane Jezus nog niet gezien. Hun geloof moest nog groeien. Tot waarachtig geloof dat Jezus ècht leeft en dat de hoop op al waar Hij voor stond: de onderlinge liefde en de menselijke waardigheid, toch niet definitief verloren zijn gegaan.

Dat geloof zal zich bij Maria Magdalena, bij Petrus, en bij de andere leerling, geleidelijk verder verdiepen en ze zullen dat uitdragen naar de wereld om hen heen. Opdat het duister van de nacht om hen heen verandert in klaarlichte dag waarin gerechtigheid en waarheid zullen bloeien, voor iedereen.

Rest ons de vraag wie met de andere leerling bedoeld wordt, die door Jezus werd bemind. De traditie houdt het erop dat de evangelist Johannes hiermee zichzelf zou hebben bedoeld. Dat is mogelijk, want Jezus heeft ongetwijfeld veel van Johannes gehouden. Toch bevredigt mij dit antwoord niet. Want hield Jezus dan niet evenveel van Petrus? En van Maria Magdalena? En van de andere mannen en vrouwen om Hem heen? Nee, het zou mij niet verbazen als met de niet bij name genoemde leerling de gehele christengemeente bedoeld zou kunnen zijn. Want Jezus hield van al zijn mensen. En verplaatst in de tijd houdt dat in dat Jezus van alle christengemeenten hield, dus ook van ons. Daarom hou ik het erop dat met die andere, door Jezus beminde leerling, wij wel eens bedoeld zouden kunnen zijn, zoals we hier bij elkaar zijn om Pasen te vieren. En dat zodra van die andere leerling gezegd wordt: hij zag en kwam tot geloof, dat ook van ons gezegd kan worden.

Tot geloof komen wil ook voor ons zeggen: niet zwichten voor het kwaad om ons heen; niet wegzinken in wanhoop maar de hoop niet verliezen; ons niet laten leiden door angst maar gewoon het best mogelijke doen wat we kunnen; dat hoeft niet veel te zijn, als we maar niet op eigenbelang gericht zijn maar op liefde voor de ander. Het is de enige manier om de dictators en geweldplegers de wind uit de zeilen te nemen; het is de enige manier om vanuit de duisternis op weg te gaan naar het licht van Pasen. Dan kunnen wij samen de woorden die de Paus straks zal uitspreken, beamen: “De Heer is waarlijk opgestaan”.

Jan van de Laar, pastor